

Flemming Kragh

Viborgvej 32
7442 Engesvang

26. marts 2024

Tilladelse til at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 86.1647

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til at indvinde grundvand i henhold til § 20 i Vandforsyningsloven¹. Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene bliver overholdt. Denne tilladelse erstatter tidligere tilladelser til at indvinde grundvand fra boringen.

Ikast-Brande Kommune har i bilag 1 gennemført en screening efter Miljøvurderingsloven² og har vurderet, at indvindingen ikke vil have en væsentlig påvirkning på bestående anlæg og på omgivelserne. På baggrund heraf træffes afgørelse om, at det ansøgte ikke kræver en miljøvurdering i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven.

Vilkår for tilladelsen

Boringens DGU-nr.	86.1647
AnlægsID (JupiterID)	98593
Boringens beliggenhed (Se også bilag 2)	Viborgvej 32, 7442 Engesvang Matrikel 3a, Pårup By, Engesvang E: 522.121; N: 6.221.964 (UTM32, EUREF89)
Tilladelsens løbetid	Denne tilladelse gælder indtil den 26. marts 2039.
Maksimal indvinding	46.000 m ³ /år
Maksimal pumpeydelse	50 m ³ /time
Formål med indvindingen	Markvanding
Vandet areal	49 ha

¹ "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 602 af 10-05-2022).

² "Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)" (LBK nr. 4 af 03-01-2023).

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603360

Sagsbehandler:
Pernille Bülow Jørgensen
E-mail:
perjorg@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603362
Sagsnr.:
13.02.01-P19-21-22

Tidsfrist

Boringen skal udbedres i henhold til nedenstående vilkår 1, punkt a), punkt d) og punkt e). Udbedringen skal dokumenteres med tydelige billeder. Kommunen skal have modtaget billederne **senest den 26-07-2024**.

Øvrige vilkår for tilladelsen

1. Boringen og dens overbygning (tørbrønd/hus eller andet) skal være indrettet og skal vedligeholdes efter reglerne for kategori A-boringer i Boringsbekendtgørelsen³, så grundvandsressourcen er sikret mod forurening. Boringens overbygning må kun anvendes til at beskytte boringen, dens pumpe og tilhørende elinstallationer. Følgende punkter skal bl.a. overholdes:
 - a) Overbygningen skal have tætte sider og skal være tør.
 - b) Hvis overbygningen er en tørbrønd,
 - i. skal overkanten af tørbrønden være hævet over det omkringliggende terræn⁴ (mindst 20 cm).
 - ii. skal den være dækket af et fast, vandtæt, vejrbestandigt og tætsluttende låg eller dæksel.
 - iii. skal den have en tæt bund af beton eller andet helt tæt materiale, medmindre grundvandet altid står mindst 1 m under terræn.
 - c) Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte.
 - d) Forerøret skal afsluttes med en tæt forerørsforsegling.
 - e) Toppen af forerøret skal være hævet mindst 20 cm over bunden af en tørbrønd eller mindst 20 cm over omkringliggende terræn.
 - f) Der skal være terrænfald væk fra boringen.
2. Omkring boringen er der udlagt en beskyttelseszone med en radius på 5 meter⁵. I beskyttelseszonen må der ikke gødes, sprøjtes, udbringes spildevandsslam, fyldes marksprøjte eller opbevares ting eller kemikalier. Beskyttelseszonen bør sikres ved fysisk afmærkning.
3. Boringen skal have en vandmåler, elmåler eller timetæller, så de opumpede vandmængder kan registreres. Ikast-Brande Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres⁶. De oppum-

³ Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

⁴ Dansk Ingeniørforening: *Norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg*. 2. udgave, december 1988. Dansk Standard DS 442. Normstyrelsen, Teknisk forlag.

⁵ § 9, stk. 4 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013) og § 24 i "Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse" (LBK nr. 5 af 03-01-2023).

⁶ § 58, stk. 2 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 602 af 10-05-2022).

pede vandmængder skal indberettes til Ikast-Brande Kommune hvert år inden den 1. februar.

4. Boringen må aldrig erstattes af en ny boring – heller ikke en såkaldt "erstatningsboring" – uden at Ikast-Brande Kommune har givet tilladelse hertil.
5. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Ikast-Brande Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse samt stille krav om målinger i nærliggende boringer, vandløb eller naturområder⁷.
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis indvindingen ikke er sket indenfor et sammenhængende tidsrum på 5 år, hvis vilkårene i tilladelsen ikke bliver overholdt, eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning⁸.
7. Hvis boringen tages ud af brug 5 år i træk, skal den sløjfes af en brøndborervirksomhed med lovpligtigt A-bevis.
8. Det kræver en ny tilladelse fra Ikast-Brande Kommune, hvis du ønsker at ændre på boringen, dens formål, dens ydelse, den tilladte årlige vandmængde eller ønsker at lave en overboring.

Andre ting, du skal være opmærksom på

- Hvis der skal lægges nye vandledninger i forbindelse med indvindingen, og disse skal gå langs eller på tværs af offentlig vej, så skal du have en gravetilladelse hos vejmyndigheden.
- Vandledninger, hydranter mv. må ikke placeres nærmere end 2 m fra kørebanekanten. Placeres vandledninger, hydranter mv. nærmere end 4 m fra kørebanekanten, kræver det en tilladelse hos vejmyndigheden.
- Der kan være tinglyst særlige regler på grunden langs veje. Spørg vejmyndigheden, hvis du er tvivl.

Erstatningsregler

Ejeren af boringen har pligt til at udbetale erstatning, hvis brugen af boringen medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer⁹.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne¹⁰.

⁷ § 16, stk. 1, nr. 6 i "Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning" (BEK nr. 470 af 26-04-2019).

⁸ § 34 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 602 af 10-05-2022).

⁹ § 23 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 602 af 10-05-2022).

¹⁰ Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

Klagevejledning

Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:

Gå på www.naevneneshus.dk.

Find Miljø- og Fødevareklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen.

Du skal logge ind med MitID.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får pengene tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Pernille Bülow Jørgensen
Grundvand

Bilag

Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering

Bilag 3 – Oversigtskort

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling): ikast-brande@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk

Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening

Ansøgning

Ansøger har søgt om tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra boring DGU-nr. 86.1647 med en maksimal indvinding på 46.000 m³/år og med en maksimal ydelse på 50 m³/time. Ansøger ønsker at vande 49 ha fra boringen.

Ikast-Brande Kommune har kendskab til, at der siden 1990 har været en tilladelse til at indvinde grundvand fra boringen. Tilladelsen har hidtil været på 46.000 m³/år. Formodentlig er der indvundet vand fra boringen siden den blev etableret.

Sammenfattende vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer ud fra miljøvurderingsscreeningen, at indvindingen af grundvand er miljømæssig forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad.

Tilladelsen gælder i 15 år, da der ikke er nogen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid.

BEST

Screeningsprogrammet BEST er anvendt som et værktøj i miljøvurderingsscreeningen. BEST beregner, hvordan indvinding fra boringer påvirker beskyttede vandløb og naturtyper i nærheden samt hvordan indvinding fra boringer påvirker grundvandspotentialet i indvindingsmagasinet og i andre magasiner. Beregningerne i BEST af sænkningstragter og påvirkning af vandløb viser worst case-scenarier dvs. påvirkning ved fuld udnyttelse af alle indvindingsstilladelser. Ved beregninger for påvirkning af natur sammenholdes den tilladte indvindingsmængde med den udnyttede indvindingsmængde, der beregnes som et gennemsnit af de indberettede vandmængder inden for en referenceperiode.

Der er lavet en faglig vurdering af BEST-resultaterne ved at sammenligne resultaterne fra BEST med en vurdering af geologien og magasinsammenhænge ud fra JUPITER-databasen, potentialekort over forskellige grundvandsmagasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST genererer en rapport over vandindvindings påvirkning af omgivelserne. Denne rapport kan bestilles hos Ikast-Brande Kommune.

Geologi og grundvand

Boringen er etableret i 1989 og er boret til 84 meters dybde. Boringen er filtersat fra 72-84 m under terræn, og grundvandsspejlet står 28,41 m under terræn (måling fra 2018). Geologiske data fra boringen vises i den følgende tabel.

Top	Bund	Geologi
0	19	Ler
19	43	Sand
43	44	Ler
44	54,5	Sand
54,5	55	Ler
55	58	Sand
58	58,8	Brunkul
58,5	66	Ler
66	70,5	Sand
70,5	71,5	Ler
71,5	84	Sand

Tabel 1. Geologiske data for den ansøgte boring.

Boringen indvinder grundvand fra et øvre liggende grundvandsmagasin. Grundvandet vurderes, ud fra tilgængeligt potentialekort for det mest terrænnære grundvandsmagasin, lokalt at strømme mod vest.

Boringen er hverken beliggende i indvindingsopland til alment vandværk, i hygiejnezonen, i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) eller i indsatsområde (IO).

Påvirkning af grundvand

Den ansøgte boring indvinder fra en terrænnær grundvandsforekomst (nr. dkmj_1022_ps). Den kvantitative tilstand er god og den kemiske tilstand er god. Det generelle miljømål for grundvandsforekomster er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for grundvandsforekomsten.

Påvirkning af nærliggende boringer

Den brød, der påvirkes med den største sænkning som konsekvens af indvinding fra den ansøgte boring, er DGU-nr. 86.987 (boring til anvendelse ikke kendt). Boringen ligger 40 m syd for den ansøgte boring og indvinder grundvand fra samme magasin. Beregninger i BEST viser, at boringen bliver påvirket med en sænkning på 1,8 cm. Ikast-Brande Kommune vurderer, at en så lille sænkning ikke har nogen væsentlig betydning for muligheden for at indvinde grundvand fra boringen, både hvad angår mængde og kvalitet.

Alle øvrige boringer er udsat for en mindre sænkning påvirkning og vil derfor ikke blive væsentligt påvirkede.

Påvirkning af vandløb

Ifølge den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2021-2027 (Vandplan 3) er der krav om, at en indvinding ikke i sig selv eller akkumuleret må medføre at vandløb tilstandsforringes eller ikke kan opnå fast-

satte miljømål bestemt ved økologiske miljømål for bentiske invertebrater (smådyr, DVFI), makrofyter (vandplanter, DVPI), fytobenthos (alger, DVAI) og fisk (DFFV_{a/ø}).

Ifølge beregningen i BEST medfører indvindingen at 1 vandløbsopland påvirkes. I oplandene findes følgende vandløb: Østre Landkanal, Midterkanalen og Elbæk.

Strækningen af Østre Landkanal findes 1,1 km vest for boringen og er målsat i Vandplan 3 og § 3-beskyttet. Strækningen har moderat økologisk potentiale for bentiske invertebrater, ukendt økologisk tilstand for makrofyter, ukendt økologisk tilstand for fytobenthos og ukendt økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed moderat økologisk potentiale. Strækningen er målsat til god økologisk tilstand.

Strækningen af Midterkanalen findes 1,2 km vest for boringen og er § 3-beskyttet

Strækningen af Elbæk findes 1,4 km syd for boringen og er målsat i Vandplan 3 og § 3-beskyttet. Strækningen har moderat økologisk potentiale for bentiske invertebrater, ukendt økologisk tilstand for makrofyter, ukendt økologisk tilstand for fytobenthos og ukendt økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed moderat økologisk potentiale. Strækningen er målsat til god økologisk tilstand.

BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes, når der indvindes grundvand fra boringen. Sænkningstragten når ikke ud til vandløbet, og den yderste kant af sænkningstragten findes stadig i en afstand af ca. 675 – 988 m fra vandløbet. Grundvand fjernes stadig fra systemet i forbindelse med indvindingen, men den mulige konsekvens heraf vil først ses i vandløbet senere på året. På dette tidspunkt vil grundvandsmagasinerne dog på ny fyldes med vand på grund af stigende nedbørsmængder og mindre fordampning, og konsekvensen ved indvinding vil dermed blive udlignet.

Boringen har været aktiv i ca. 35 år. Den ansøgte mængde er ikke øget i forhold til den indvinding, som kendes fra data i de seneste 22 år. På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at det ansøgte er hidtidig praksis, og derfor ikke kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for vandløbene i oplandet, og at ingen §3-beskyttede vandløb påvirkes kritisk som konsekvens af indvindingen fra boringen.

Påvirkning af natur

Ifølge beregninger i BEST medfører indvinding fra boringen, at 5 § 3-beskyttede naturtyper (4 søer, 1 heder) bliver påvirkede. Heden findes ca. 868 m øst for boringen og de 4 søer findes hhv. ca. 107 m, 525 m, 964 m og 1 km syd for boringen. Ud fra en sammenligning af terræn- og potenti-alekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) ved de 5 § 3-beskyttede naturtyper, vurderes grundvandsspejlet at ligge ca. 13,5-38,5 m under terræn. Herudfra vurderer Ikast-Brande Kommune, at grundvandsmagasinet og de 5 § 3-beskyttede naturtyper er hydraulisk adskilte, at BEST-beregningen dermed er misvisende, og at de 5 § 3-beskyttede naturtyper ikke påvirkes kritisk af indvindingen.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at ingen §3-beskyttede naturtyper påvirkes kritisk som konsekvens af indvindingen fra boringen.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 2 km nordøst for boringen. BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes ved indvinding fra boringen. Sænkningstragten for det mest terrænnære grundvandsmagasin når ikke ud til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at Natura 2000-området ikke vil kunne påvirkes af indvindingen.

Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området¹¹.

Bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området omkring boringen. I området (inden for DCE's kvadrant) findes følgende arter: Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø, Ulv.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvinding fra boringen ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Forureningskilder

Der er registreret mulig jordforurening (V1) 466 m nord, 1 km syd og 1,3 km sydøst for boringen. Ud fra en sammenligning af terræn- og potenti-alekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) ved de mulige forureninger, vurderes grundvandsspejlet at ligge ca. 15-24 m under terræn. Dette bekræftes af data fra nærliggende boringer. Herudfra vurderer Ikast-Brande Kommune, at grundvandsmagasinet og de mulige forurenin-

¹¹ §§ 6-7 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 2091 af 12-11-2021).

ger ved terræn er hydraulisk adskilte. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke de mulige forureninger eller deres mobilitet.

Støj

Ikast-Brande Kommune har ikke kendskab til at anlægget tidligere har medført støjgener ved drift. Derfor vurderer kommunen, at driften af anlægget heller ikke fremadrettet vil medføre støjgener for omkringliggende beboelse.

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering (ikke målfast)

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kort, der viser området, aktive borer og nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb.

